

Dodatok č. 3
k školskému poriadku

Strednej odbornej školy podnikania a služieb, Hlavná 2,
010 09 Žilina - Bytčica

PREVENCIA A RIEŠENIE ŠIKANOVANIA V ŠKOLE

Na základe Smernice č. 1/2025 Ministerstva školstva SR k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach sa školský poriadok dopĺňa o nasledovné ustanovenia:

Článok 1

Identifikácia šikanovania

1. Pod **šikanovaním** v škole rozumieme - obťažovanie¹ formou spravidla opakujúceho sa nežiaduceho správania šikanujúceho voči šikanovanému, ktoré je motivované úmyslom získať nad šikanovaným prevahu, šikanovaného ponížiť alebo získať vynútené mocenské postavenie, v dôsledku ktorého dochádza alebo môže dôjsť k vytváraniu zstrašujúceho, nepriateľského, zahanbujúceho, ponižujúceho, potupujúceho, zneuctujúceho, zámerne zraňujúceho alebo urážajúceho prostredia vo forme verbálneho šikanovania, fyzického šikanovania, psychického šikanovania, emocionálneho šikanovania.
2. Šikanovanie môže mať rôzne formy vrátane:
 - a) **Priame** - šikanujúci zameriava svoje konanie priamo na šikanovaného
 - b) **Nepriame** - šikanujúci používa metódy a nástroje vzťahového násillia a emocionálneho vydierania
 - c) **Verbálne** – nadávanie, urážanie, posmievanie sa, zastrašovanie, vydieranie alebo vyhrážanie sa.
 - d) **Fyzické** – bitie, kopanie, hádzanie predmetov, poškodzovanie osobného majetku.
 - e) **Psychické a emocionálne** – zahanbovanie, ohováranie, izolovanie zo skupiny, šírenie nepravdivých informácií.
 - f) **Kyberšikanovanie** – šikanovanie uskutočňované v kybernetickom priestore prostriedkami informačnej a komunikačnej technológie.
3. Za šikanovanie sa nepovažuje:
 - jednorazový impulzívny prejav agresie bez úmyslu dlhodobo ublížiť,
 - konflikt medzi žiakmi, ktorý nie je sprevádzaný dlhodobým ubližovaním alebo nerovnováhou síl.

Šikanovanie môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu², kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný.

Článok 2

Prevencia šikanovania

1. Škola vytvára bezpečné prostredie, v ktorom sa aktívne predchádza šikanovaniu.
2. Za prevenciu šikanovania v škole zodpovedá riaditeľ školy, ktorý zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

¹ § 2a ods. 4 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

² § 8 Trestného zákona.

3. Pedagogickí a odborní zamestnanci:
 - sú povinní pravidelne monitorovať vzťahy medzi žiakmi,
 - aktívne sa zúčastňujú na preventívnych programoch,
 - vedú výchovné hodiny a diskusie o prevencii šikanovania.
4. Škola organizuje:
 - preventívne vzdelávacie programy a workshopy, odborné prednášky pre žiakov, učiteľov a rodičov, aktivity na rozvoj empatie, tolerance a rešpektu.
5. Vedenie školy zabezpečí:
 - pravidelné vzdelávanie zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania,
 - dostupnosť kontaktov na inštitúcie poskytujúce pomoc pri riešení šikanovania.
6. Rodičia a zákonní zástupcovia sú pravidelne informovaní o preventívnych opatreniach a môžu sa podieľať na ich realizácii.

Článok 3

Preverovanie podozrenia zo šikanovania

1. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zostavuje skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení šikanovania; jej členmi sú najmä triedny učiteľ, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca.
2. Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
3. Pri podozrení na šikanovanie škola bezodkladne:
 - zabezpečí ochranu šikanovaného žiaka,
 - zabráni ďalšej konfrontácii medzi šikanujúcim a šikanovaným,
 - informuje zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potencionálnych účastníkov šikanovania,
 - preverí incident a vyhotoví oficiálny záznam.
4. Riaditeľ pri incidente podľa potreby kontaktuje
 - a) zariadenie poradenstva a prevencie,
 - b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - c) okresný úrad, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo políciu, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - d) poskytovateľa záchranej zdravotnej služby.
5. Pri preverovaní podozrenia zo šikanovania:
 - sa zabezpečí zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,
 - sa uchováávajú dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a

- počas nevyhnutného času,
- sa zabezpečí pri rozhovoroch podľa prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
 - sa zabráňuje zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania.

Článok 4

Riešenie a náprava šikanovania

1. Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania
2. Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický, či odborný zamestnanec:
 - zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia;
 - časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas,
 - navrhne podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy,
 - môže podľa potreby uložiť opatrenie vo výchove alebo znížiť stupeň klasifikácie správania žiaka.
3. Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický, či odborný zamestnanec:
 - zabezpečí podmienky na bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zdravotné ošetrovanie,
 - zabezpečí bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,
 - zabezpečí podľa potreby podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,
 - spolupracuje podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.
4. Vo vzťahu k účastníkom šikanovania riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - zabezpečí účastníkom podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo
 - zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie,
 - zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálno-patologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania priezrových tém, činností neformálneho vzdelávania.

Článok 5

Spolupráca so zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia

1. Pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania sa dbá na zachovanie dôvernosti informácií.
2. O rozhovore vyhotoví riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia.

Článok 6

Záverečné ustanovenia

1. Tento dodatok je záväzný pre všetkých zamestnancov, žiakov a ich zákonných zástupcov.
2. Každý pedagogický zamestnanec je povinný prečítať si a dodržiavať tieto pravidlá.
3. Tento dodatok je platný v plnom rozsahu od 1. februára 2025.

V Žiline, 4.02.2025

Mgr. Mária Patylová
Riaditeľka školy